

Σε περίπτωση πυρκαγιάς!

Ανεξάρτητα από μέτρα πρόληψης, σε περίπτωση πυρκαγιάς, πρέπει να γνωρίζουμε ότι:

- Αν υπάρξουν οδηγίες για απομάκρυνση από τις αρχές (π.χ. μέσω μηνύματος στο κινητό μας τηλέφωνο) τις ακολουθούμε, εφόσον βέβαια είμαστε σίγουροι ότι ο δρόμος διαφυγής είναι ασφαλής. Φροντίζουμε, πριν φύγουμε, να κλείσουμε πόρτες και παράθυρα και να κατεβάσουμε τον γενικό διακόπτη του ρεύματος. Αφήνουμε ανοικτή την είσοδο της αυλής για να διευκολύνουμε την είσοδο πυροσβεστών.
- Αν δεν υπάρχουν οδηγίες, η διαφυγή από την κατοικία μας είναι η ενδεδειγμένη επιλογή. Επιλέγουμε όμως να παραμείνουμε μόνο αν η κατοικία μας είναι ασφαλής και αν δεν είμαστε σίγουροι ότι μπορούμε να απομακρυνθούμε με ασφάλεια.

Τι κάνω ΑΜΕΣΩΣ ως υπεύθυνος και ενεργός πολίτης;

Στον αριθμό **199** πρέπει να καλέσουμε αμέσως σε περίπτωση που αντιληφθούμε ότι κάπου έχει ξεκινήσει μια πυρκαγιά, δίνοντας όσες πληροφορίες μας ζητηθούν για τη θέση και τις συνθήκες.

Είναι σημαντικό να μην πούμε ότι θα έχει τηλεφωνήσει κάποιος άλλος!

 199

Τηλέφωνο Πυροσβεστικής Υπηρεσίας

 112

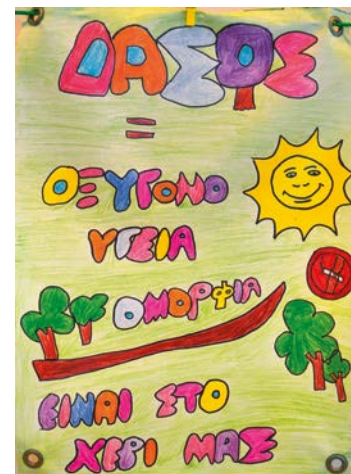
Πανερωπαϊκός αριθμός κλήσεων εκτάκτου ανάγκης

Δίνουμε σαφείς πληροφορίες για:

- την τοποθεσία και το ακριβές σημείο όπου βρισκόμαστε
- την τοποθεσία και το ακριβές σημείο και την κατεύθυνση της πυρκαγιάς
- το είδος της βλάστησης που καίγεται

Τις επιστημονικές γνώσεις που παρουσιάζονται στο φυλλάδιο αυτό αποκτήσαμε μέσα από μια σειρά ενημερωτικών εκδηλώσεων που έγιναν στα σχολεία μας, στο νησί μας, με τη συμμετοχή ειδικών επιστημόνων από την **Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης** και το **Ινστιτούτο Μεσογειακών και Δασικών Οικοσυστημάτων του ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ»**, στο πλαίσιο του έργου «**Καινοτόμα δράση για την πρόληψη των δασικών πυρκαγιών στα Κύθηρα**», με χρηματοδότηση από το Μέτρο «**Καινοτόμες Δράσεις με τους Πολίτες**» του **Πράσινου Ταμείου**. Δικαιούχοι: Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης και Ινστιτούτο Μεσογειακών και Δασικών Οικοσυστημάτων.

Ευχόμαστε να φανούν χρήσιμες ώστε όλοι μαζί να καταφέρουμε να μειώσουμε τις απειλές για περιουσίες, φύση, και ανθρώπινη ζωή.

Επιστημονική Ομάδα του Έργου
Δρ. Γαβριήλ Ξανθόπουλος,
Δρ. Μιλτιάδης Αθανασίου,
Κωνσταντίνος Καούκης,
Γεώργιος Μάντακας
και **Αλέξια Νικηφοράκη, MSc.**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ

Προστασία της Φύσης

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ - ΔΗΜΗΤΡΑ

ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ

Νίκης 20, 105 57 Αθήνα,
Τηλ. 210 3224944, 210 3314563,
info@eepf.gr • www.eepf.gr

Μονόδρομος η πρόληψη των δασικών πυρκαγιών

Οι μαθητές των Κυθήρων δείχνουν τον δρόμο και στέλνουν μήνυμα στους συμμαθητές τους σε όλη την Ελλάδα.

Συντονισμός - Συνεργασία - Συμμετοχή

Οι δασικές πυρκαγιές στη χώρα μας

Οι δασικές πυρκαγιές στη χώρα μας αποτελούν ένα σοβαρό φυσικό κίνδυνο που μας απασχολεί τακτικά. Μία από τις περιοχές που χτυπήθηκαν πρόσφατα είναι και τα Κύθηρα. Τον Αύγουστο του 2017, το νησί μας αντιμετώπισε μια πυρκαγιά που πήρε σύντομα μεγάλες διαστάσεις, καίγοντας τελικά 24.710 στρέμματα δασικών εκτάσεων και καλλιεργειών, δηλαδή το 9% του νησιού.

Στο πρόγραμμα αυτό μελετήσαμε, μαζί με τους δασκάλους και τους καθηγητές μας, και με την καθοδήγηση ειδικών δασολόγων **γιατί και πώς συμβαίνουν αυτές οι καταστροφές**. Και μάθαμε ότι οι πυρκαγιές ξεκινούν συνήθως στην καύσιμη ύλη που είναι στο έδαφος, κυρίως στα πεσμένα φύλλα και τα χόρτα. Στη συνέχεια εξαπλώνονται σε φρύγανα, θάμνους και δένδρα. Όσο πιο ξερά είναι τα χόρτα και τα πεσμένα φύλλα τόσο ευκολότερα μια πηγή θερμότητας πάνω σε αυτά, ένα αποσίγαρο, μια σπίθα από ηλεκτροσυγκόλληση ή ψησταριά, μπορεί να ξεκινήσει τις πρώτες φλόγες.

Με τις συνθήκες που επικρατούν **το καλοκαίρι κάθε απροσεξία μπορεί να οδηγήσει σε πυρκαγιά**. Όταν μάλιστα φυσάει ισχυρός άνεμος η εξάπλωση και η ένταση της πυρκαγιάς είναι μεγαλύτερες. Γι' αυτό οι πιο καταστροφικές πυρκαγιές στην Ελλάδα συμβαίνουν τους μήνες Ιούνιο, Ιούλιο και Αύγουστο.

Τα κύρια αίτια των δασικών πυρκαγιών

A. Φυσικά αίτια (Κεραυνοί, σπινθήρες από πτώση βράχων)

B. Ανθρωπογενή αίτια

■ Τυχαία

• Ατυχήματα

(εκρήξεις, αυτοκινητιστικά ατυχήματα, φωτιές σε κτίρια)

• Αμέλεια

(τσιγάρα, καύση χόρτων και ξερόκλαδων, καύση απορριμμάτων και χωματερές, δασική αναψυχή (εκδρομείς, κατασκηνωτές), εργασίες στην ύπαιθρο (υλοτομία, μελισσοκομία), σπινθήρες μηχανών και κολλήσεων, σπινθήρες από τρένα, γραμμές μεταφοράς ρεύματος, καταλύτες αυτοκινήτων, βολές στρατού)

■ Με πρόθεση (εμπρησμοί)

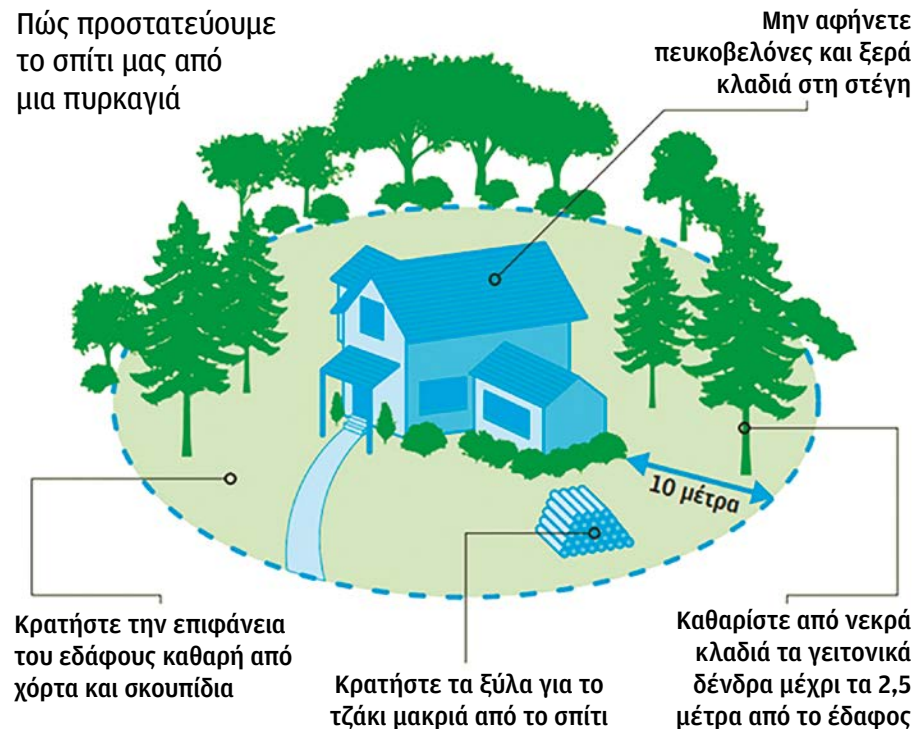
• Άτομα μειωμένου καταλογισμού

• Προμελετημένοι εμπρησμοί

(κτηματικά οφέλη, πολιτική αστάθεια, εκδίκηση, «βελτίωση» περιοχών από βοσκούς ή κυνηγούς, αλλαγές χρήσεων γης)

Πώς προστατεύουμε το σπίτι μας από μια πυρκαγιά

Προληπτικά μέτρα

Αν τελικά μια πυρκαγιά λάβει διαστάσεις, αυξάνεται η πιθανότητα καταστροφών σε κατοικίες, επιχειρήσεις, καλλιέργειες και δασικές εκτάσεις, αλλά και ο κίνδυνος για την υγεία και τη ζωή ανθρώπων.

Για να μειώσουμε αυτή την πιθανότητα, πρέπει να λάβουμε μέτρα πριν την αντιπυρική περίοδο. Τα δύο σημαντικότερα είναι:

- η απόκτηση γνώσεων για τις πυρκαγιές,
- η ετοιμασία της κατοικίας μας για την περίπτωση που θα εκτεθεί σε μία πυρκαγιά. Μια καλά προετοιμασμένη κατοικία κινδυνεύει πολύ λιγότερο να καταστραφεί, αλλά και μπορεί να αποτελέσει καταφύγιο για τους ιδιοκτήτες αν δεν προλαβαίνουν να απομακρυνθούν.

Σημαντικό ρόλο στο να γλυτώσει μια κατοικία σε περίπτωση πυρκαγιάς παίζουν τα υλικά κατασκευής της, η τοποθεσία, η βλάστηση που υπάρχει γύρω της, η δυνατότητα εύκολης πρόσβασης πυροσβεστικών οχημάτων σε αυτήν και βέβαια η αντίδραση των ενοίκων την ώρα της πυρκαγιάς.

Επιλογές βλάστησης

Μερικές επιλογές βλάστησης που αυξάνουν την ασφάλεια στη κατοικία μας:

- Διατηρούμε «πράσινη» βλάστηση δίπλα στο σπίτι (π.χ. γκαζόν, οπωροφόρα δένδρα, μουριές, συκίες, κ.λπ.).
- Για τους φυτοφράκτες αποφεύγουμε εύφλεκτα είδη, όπως κυπαρίσσι, τούγια, λείλαντ, δενδρολίβανο. Προτιμούμε πικροδάφνη, λεβάντα, αγγελική και αναρριχώμενα είδη όπως κισσό, αγιόκλημα, αμπέλι.
- Για τον κήπο επιλέγουμε λεβάντα, γεράνι, αρτεμισία, λιγούστρο, δάφνη, αγριοκερασιά, αμυγδαλιά, δρυ, σφένδαμο. Αποφεύγουμε ευκάλυπτο, χαλέπιο και τραχεία πεύκη. Αν θέλουμε οπωσδήποτε πεύκο προτιμούμε την κουκουναριά.

Υλικά κατασκευής

Πέρα από την βλάστηση, ο τρόπος και τα υλικά κατασκευής της κατοικίας είναι καθοριστικά για την ασφάλειά της. Μια κατοικία με στέγη από μπετόν ή σκεπή με κεραμίδια πάνω σε άφλεκτο βάση, τοιχοποιία από άφλεκτα υλικά, με παράθυρα που έχουν διπλά τζάμια, με κουφώματα αλουμινίου, δύσκολα θα καεί. Πρέπει και ο ιδιοκτήτης να φροντίσει να μην μπουκάνε καύτρες κατά την ώρα της πυρκαγιάς, έχοντας τοποθετήσει από πριν μεταλλικές σίτες στην καπνοδόχο και κλείνοντας τα παράθυρα. Αντίθετα, μια στέγη με κεραμίδια πάνω σε ξύλινο σκελετό με σανίδες και πισσόχαρτο, θα αποτελεί την αχίλλειο πτέρνα μίας κατοικίας.

Άλλα στοιχεία ασφάλειας

Πολύ σημαντικά στοιχεία ασφάλειας είναι, επίσης, η καλή πρόσβαση για πυροσβεστικά οχήματα, η ύπαρξη διαθέσιμου νερού, η διαθεσιμότητα εργαλείων (πυροσβεστήρας, τσάπες, φτυάρια, σωλήνας ποτίσματος) και, στην ιδανική περίπτωση, η ύπαρξη συστήματος αυτόματης πυρόσβεσης.